

Binnen de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport hebben enkele fracties de behoefte een aantal vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over de geannoteerde agenda voor de Informele EU-Gezondheidsraad van 24–25 maart 2025, van 6 maart 2025 (Kamerstuk 21 501-31, nr. 777).

De voorzitter van de commissie,
Mohandis

Adjunct-griffier van de commissie,
Van der Graaf

Inhoudsopgave

- I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties**
 - Vragen en opmerkingen van de leden van de PVV-fractie**
 - Vragen en opmerkingen van de leden van de GroenLinks-PvdA-fractie**
 - Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie**
 - Vragen en opmerkingen van de leden van de NSC-fractie**
 - Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie**
 - Vragen en opmerkingen van de leden van de BBB-fractie**
- II. Reactie van de Staatssecretaris**

I. Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de PVV-fractie

De leden van de PVV-fractie hebben kennisgenomen van EU-signalering en agenda voor de aankomende EU-Gezondheidsraad van 24 en 25 maart 2025. De leden van de PVV-fractie hebben hierover een aantal vragen aan het kabinet.

Bij het eerste agendapunt gaat de EU-Gezondheidsraad in gesprek over mentale gezondheid van jongeren en de impact van digitale technologieën daarop. Ook in Nederland is de discussie gaande over het social media gebruik van onze jongeren. In hoeverre is er overeenstemming tussen de EU-landen op dit gebied? Ook vragen de genoemde leden zich af hoe groot de verschillen in de EU zijn op het gebied van mentale gezondheid van onze jongeren? En hoe «scoort» Nederland op dit gebied?

Het tweede agendapunt gaat over de Europese Commissie die voornemens is om de Critical Medicines Act (CMA) op 11 maart te presenteren. Dit onderwerp maakt niet direct onderdeel uit van de agenda van de Raad, wel staat er een discussie over de beschikbaarheid van geneesmiddelen op de agenda van de Raad.

Hoe gaat het kabinet garanderen dat in Nederland deze beschikbaarheid altijd voldoende zal zijn? Kan het kabinet patiënten garanderen dat er net zo veel of meer geneesmiddelenontwikkeling plaatsvindt – zowel in Europa als in Nederland – met verlaging van de basisdatabescherming van acht naar zes jaar? Zo ja, kan het kabinet deze onderbouwing met de Kamer delen? Zo nee, hoe denkt het kabinet er dan voor te zorgen dat de huidige voorstellen niet leiden tot minder ontwikkeling en dus beschikbaarheid van geneesmiddelen?

Een advies van de Critical Medicines Alliantie is dat overheids-investeringen en een aanleg van medicijnvoorraden noodzakelijk zijn.

De huidige staatssteuninstrumenten zijn volgens de alliantie onvoldoende voor het ondersteunen van de sector. De genoemde leden willen weten in hoeverre het kabinet dit advies gaat overnemen? Mocht het kabinet dit advies overnemen, hoe gaat dit bekostigd worden? Kan het kabinet aangeven om hoeveel staatssteun dit voor Nederland gaat?

Heeft het kabinet aangaande de CMA al enige toezeggingen gedaan richting de EU?

Heeft het kabinet kennisgenomen van de zorgen van de voorzitter van de Europese koepelvereniging voor farmaceutische bedrijven in het EW Magazine van 30 januari 2025 (*Topman farmagigant Novo Nordisk*:

«Europa dreigt vergeten regio te worden»)? Deelt het kabinet de zorgen dat Europa een vergeten regio lijkt te worden als het gaat om geneesmiddelenontwikkeling? Waarom wel of niet?

Is het kabinet op de hoogte van de standpunten rondom de herziening van de Europese geneesmiddelenontwikkeling van Denemarken, Zweden en Duitsland? Zo ja, hoe taxeert het kabinet de opvattingen van deze landen? Zo nee, kan het kabinet zijn appreciatie van de standpunten van deze landen met de Kamer delen?

Sinds de publicatie van de herziening van de Europese geneesmiddelenwetgeving in het voorjaar van 2023 is er geopolitiek veel gebeurd. Ziet het kabinet aanleiding zijn inzet op de herziening van de Europese geneesmiddelenwetgeving in Europa te wijzigen ten opzichte van het BNC-fiche zoals gepubliceerd door het vorige kabinet? Zo ja, op welke punten? Zo nee, waarom niet?

Vragen en opmerkingen van de leden van de GroenLinks-PvdA-fractie

De leden van de GroenLinks-PvdA-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de geannoteerde agenda voor de informele EU Gezondheidsraad van 24–25 maart 2025 en hebben nog enkele vragen en opmerkingen.

De leden van de GroenLinks-PvdA-fractie zien dat de mentale gezondheid van jongeren op de agenda staat. De leden maken zich grote zorgen over de gezondheidsgevolgen van te hoge schermtijd en verslavende sociale media, voor jongeren en voor volwassenen. De verslavende en polariserende ontwerpkeuzes, waar het verdienmodel van sociale media op is gebouwd, moeten Europees in de ban. Deze elementen verzieken de online leefwereld voor iedereen en daar gaan de reële voordelen van sociale media aan ten onder. Hoe gaat het kabinet de motie-Kathmann c.s. [Kamerstuk 26 643-1302] die vraagt om een Europees verbod op verslavend en polariserend ontwerp uitvoeren? Gaat het kabinet deze oproep in de Gezondheidsraad ook kenbaar maken? In welke wetgevingstrajecten kan zo'n Europees verbod op verslavend ontwerp worden opgenomen?

De leden van de GroenLinks-PvdA-fractie willen dat de *Digital Services Act* (DSA) voortvarend wordt uitgevoerd en gehandhaafd. Zij vragen de Staatssecretaris om in de Gezondheidsraad te vragen bij collega's hoe andere lidstaten op nationaal niveau de DSA handhaven en uitvoeren. Naar welke landen kijkt de Staatssecretaris met interesse op dit gebied? Hoe gaat de Staatssecretaris de best practices van andere lidstaten ophalen en verwerken in Nederland? Op welke manier trekt de Staatssecretaris hierin op met zijn collega's van Binnenlandse Zaken?

De leden van de GroenLinks-PvdA-fractie pleiten voor gezaghebbend advies over de gezondheidsgevolgen van sociale media. De leden zijn geen voorstander van een hogere minimumleeftijd voor sociale media. Zij achten het onuitvoerbaar en symbolisch, zeker zolang er geen betrouwbare methode voor leeftijdsverificatie bestaat. Bovendien ontslaat het Big Tech van hun verantwoordelijkheid om hun platforms voor iedereen gezonder te maken. Wel zijn de leden groot voorstander van nationale gezondheidsadviezen als richtlijn voor ouders en jongeren die afspraken willen maken over telefoongebruik. Deelt het kabinet de zorgen van de leden van GroenLinks-PvdA-fractie over deze situatie? Kan de Staatssecretaris bevestigen dat de Staatssecretaris de motie-Van der Werf c.s. [Kamerstuk 26 643-1299], die het kabinet heeft geïnterpreteerd

als een oproep om tot niet-bindende adviesleeftijden te komen, ook als zodanig zal uitvoeren? Welke partijen betreft de Staatssecretaris bij het opstellen van de adviezen?

De leden herinneren de Staatssecretaris aan de aangehouden motie-Kathmann/Van der Werf [*Kamerstuk 36 600 VII-71*] die vraagt om een Digitale Kijkwijzer te ontwikkelen samen met het NICAM. Door de grondige methodiek van de Kijkwijzer toe te passen op sociale media platforms en apps, kunnen specifieke ongezonde ontwerpkeuzes worden geïdentificeerd. Door nationaal voorop te lopen met zulke gezaghebbende adviezen over platforms, op basis van de vertrouwde Kijkwijzer-methode, kan Nederland ook op Europees niveau gericht pleiten voor verdergaande regulering van sociale media vanuit gezondheidsperspectief. Ook kan dit inzicht helpen met het vaststellen van nationale gezondheidsadviezen over sociale media. Deelt de Staatssecretaris deze opvatting? Wanneer komt het onderzoek naar de Gamecheck, waar ook in gegaan zal worden op een soortgelijke classificatie voor sociale media?

De leden van de GroenLinks-PvdA-fractie vinden het belangrijk dat er een herziening van de Tabaksrichtlijnen komt. Eenduidiger beleid tussen lidstaten draagt bij aan het tegengaan van de toegankelijkheid van nieuwe tabaks- en nicotineproducten. Met name om het gebruik van vapes onder jongeren tegen te gaan. De leden van de GroenLinks-PvdA-fractie vinden het een goede zaak dat de Staatssecretaris pleit voor strengere regels voor vapes. Kan de Staatssecretaris aangeven welke maatregelen hij wil treffen als hij pleit voor strengere regels voor vapes? Valt een Europees smaakjesverbod onder die strengere regels? Is de Staatssecretaris het met de leden eens dat een Europees smaakjesverbod een effectieve maatregel is om het aantal vapes met een smaakje in Nederland terug te dringen?

De leden van de GroenLinks-PvdA-fractie onderstrepen de noodzaak om in Europees verband samen te werken voor het aanleggen van voorraden van kritieke geneesmiddelen en bij te dragen de betaalbaarheid van dure geneesmiddelen. De leden delen de analyse van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport dat het niet realistisch is om alle productie van (kritieke) geneesmiddelen in Nederland te laten plaatsvinden, gezien de complexiteit van de productieketens. Sterke samenwerking op EU-niveau is daarom van essentieel belang. Kan het kabinet aangeven op welke manier Nederland gaat bijdragen aan de versterking van het concurrentievermogen betreft geneesmiddelen van de Europese Unie?

Ondanks dat prijsonderhandelingen een nationale aangelegenheid zijn, kan EU-wetgeving bijdragen aan lagere prijzen van geneesmiddelen. De leden onderstrepen dan ook het belang van het verkorten van de data- en marktbeschermingsperiode voor nieuwe geneesmiddelen. Deze verkorting zal de concurrentie bevorderen en de prijzen van geneesmiddelen doen dalen. Voor welke duur van marktbescherming en databescherming pleit de Staatssecretaris?

De leden van GroenLinks-PvdA zijn voorstander van het legaliseren van leveringen van apotheekbereidingen tussen apothekers. Is de Staatssecretaris bereid dit in te brengen tijdens de informele EU Gezondheidsraad van 24–25 maart 2025?

De leden van GroenLinks-PvdA onderstrepen het belang van medicijnontwikkelingen voor zeldzame aandoeningen en de strijd tegen antibioticaresistente. Hier ligt nog ruimte in de wetgeving om de ontwikkeling van bepaalde soort innovatieve geneesmiddelen te stimuleren. Deelt de Staatssecretaris deze mening van de leden? Kan de Staatssecretaris nader toelichten hoe hij deze ontwikkelingen wil stimuleren?

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda voor de informele EU-Gezondheidsraad op 24 en 25 maart aanstaande. Zij hebben hierbij nog enkele vragen.

Tijdens de informele EU-Gezondheidsraad zal van gedachten worden gewisseld over preventie, zo lezen de leden van de VVD-fractie. Vaccinatie is een bewezen effectieve vorm van preventie. In Nederland is het aantal gevallen van mazelen in twee weken bijna verdubbeld waarbij de meeste mensen besmet zijn geraakt tijdens een bezoek aan Marokko of Roemenië¹. Welke maatregelen neemt Roemenië om de mazelenuitbraak in te dammen? En welke lidstaten hebben een effectieve vaccinatieaanpak waar Nederland lessen uit kan trekken?

Daarnaast vragen de leden wanneer het actieplan cardiovasculaire gezondheid verwacht wordt. En wordt in het actieplan ingegaan op man/vrouw verschillen bij hart- en vaatandoeningen? Zo nee, is de Staatssecretaris dan bereid om zich in te zetten dit onderwerp aan het actieplan te laten toevoegen?

De leden van de VVD-fractie merken op dat het kabinet al enige tijd aangeeft het belangrijk te vinden dat de Commissie spoedig met de herziening van de Tabaksrichtlijnen komt. Ook de leden zien deze herziening liever vandaag dan morgen. Zij vragen daarom of duidelijk is wanneer de Commissie met de herziening komt? In hoeverre is het kabinet afhankelijk van vernieuwing van de Tabaksrichtlijnen om zijn eigen tabakspreventiebeleid succesvol te kunnen uitvoeren?

Daarnaast zijn de leden van de VVD-fractie benieuwd naar de aanpak van internationale productie en handel in illegale rookwaren. Op welke manier wordt samengewerkt tussen verschillende lidstaten om illegale handel aan te pakken? En hoe verloopt deze samenwerking?

Met betrekking tot het gesprek over mentale gezondheid van jongeren en digitale technologieën. Recent bleek dat digitale ggz-zorg steeds vaker gebeurt en dat de Nederlandse ggz voorstander is². De leden vragen in hoeverre het kabinet met internationale en nationale organisaties aan de slag gaat om een goede balans te vinden tussen de voor- en nadelen van sociale media voor gezondheid en zorg?

Het doet de leden van de VVD-fractie goed te lezen dat er aanzienlijke vooruitgang is geboekt op het gebied van de herziening EU farmaceutische wetgeving³. Wat is de verwachting van het kabinet over de voortgang op de nog openstaande punten? Wat de leden van de VVD-fractie betreft kan innovatie bijdragen aan betaalbaarheid en toegankelijkheid, zeker op Europese schaal. Kan het kabinet toelichten hoe het zich de komende tijd inzet om het aantrekkelijk te houden voor geneesmiddelenontwikkelaars om te investeren in Nederland?

De leden van de VVD-fractie zijn enthousiast over het feit dat het Pools voorzitterschap inhoudelijke besprekingen opent over kruidengeneesmiddelen en homeopatica. Wat de leden betreft horen voedingssupplementen hier ook bij. De leden maken zich zorgen over de toename van zogenaamde «healthfluencers» en de verkoop van bijvoorbeeld

¹ Aantal gevallen mazelen in 2 weken verdubbeld, meesten besmet in buitenland | Binnenland | NU.nl

² Beeldbellen met je therapeut gebeurt steeds vaker

³ 2025D09498

afslankthee met de verboden stof sibutramine via sociale media. Wat gaat de inzet van het kabinet zijn op dit onderwerp? Wat gebeurt er momenteel al aan Europese samenwerking op dit gebied, bijvoorbeeld rondom wet- en regelgeving?

De leden van de VVD-fractie vragen verder naar het tijdspad omtrent het creëren van een wettelijke grondslag voor her-uitgifte van (dure) geneesmiddelen.

Eerder stonden de leden van de VVD-fractie niet direct te springen om de komst van de Critical Medicines Act omdat andere manieren van coördineren en samenwerking nog niet gerealiseerd waren. In dat licht vragen zij hoe het kabinet de deelname aan de Critical Medicines Alliance (CMA) tot nu toe ervaart. Verloopt dit volgens verwachting of zijn er knelpunten? Daarnaast vragen de leden een reactie van het kabinet op de conclusies en aanbevelingen die het CMA inmiddels heeft gedaan. Hoe verhoudt het kabinet zich tot deze aanbevelingen?

Verder vragen de leden van de VVD-fractie hoe het kabinet kijkt naar de noodzaak van en het gebrek aan een impact assessment bij de Act?

Tot slot maken de leden van de VVD-fractie van de gelegenheid gebruik om nog wat aanvullende vragen te stellen naar aanleiding van het verslag van de EU-Gezondheidsraad van 3 december.

De leden hebben al vaker opgeroepen tot Europese samenwerking op het gebied van inkoop van geneesmiddelen, onder andere via een motie⁴. Zij zijn dan ook enthousiast over het voorstel van kleinere lidstaten om vrijwillig samen te werken middels gemeenschappelijk aankopen. Hoe kijkt het kabinet naar dit voorstel en is het kabinet bereid deel te nemen aan een dergelijke samenwerking?

Daarnaast vinden de leden van de VVD-fractie het zeer positief dat een groep lidstaten heeft opgeroepen tot het (gezamenlijk) aanpakken van de verkoop van illegale geneesmiddelen aan Europese burgers. Wat is de inzet van het kabinet geweest op dit punt? Verwacht het kabinet dat hier op termijn afspraken over gemaakt gaan worden?

Vragen en opmerkingen van de leden van de NSC-fractie

De leden van de NSC-fractie hebben kennisgenomen van de geannoteerde agenda voor de informele EU Gezondheidsraad van 24–25 maart 2025 in Warschau. Deze leden hebben hier nog enkele vragen over. De leden van de NSC-fractie zijn verheugd te lezen dat de mentale gezondheid van jongeren en adolescenten in het digitale tijdperk op de agenda staat voor deze aankomende EU Gezondheidsraad. Wel hopen deze leden dat bij dit proces de stem van de jongeren zelf ook wordt meegenomen in deze discussie. Kan de Staatssecretaris zich hiervoor inzetten bij de Gezondheidsraad? De leden vragen in hoeverre in Nederland wordt gecontroleerd of grote techbedrijven zich daadwerkelijk aan de regelgeving houden, zoals de DSA. Welke concrete veranderingen zullen de procedures van de Europese Commissie op grond van de DSA teweegbrengen, bijvoorbeeld in het kader van de lopende procedure tegen Meta? De leden van de NSC-fractie vragen wat de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport ziet als de grootste uitdagingen bij het internationaal afstemmen van richtlijnen en regelgeving op dit gebied? De leden van de NSC-fractie vinden het goed dat er aandacht wordt besteed aan preventie. Daarbij delen deze leden de mening van de

⁴ 29 477-918

Staatssecretaris dat het van belang is dat er spoedig een herziening van de verschillende Tabaksrichtlijnen komt. Al waarderen deze leden de inzet van de Staatssecretaris om vaperen tegen te gaan, hopen zij ook dat de Staatssecretaris zich net zo hard in zal zetten om ook het traditionele roken tegen te gaan. Kan de Staatssecretaris toelichten hoe hij zich zal inzetten om ook vooruitgang te boeken op rookpreventie bij deze EU Gezondheidsraad? En heeft de Staatssecretaris plannen om daar ook alcoholpreventie en gezondere etenskeuzes te agenderen?

Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie

Met interesse hebben de leden van de D66-fractie kennisgenomen van de stukken omtrent de EU-gezondheidsraad en hebben hierover geen verdere vragen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de BBB-fractie

De leden van de BBB-fractie hebben kennisgenomen van de Informele EU-Gezondheidsraad op 24 en 25 maart. De leden hebben de volgende vragen aan de Minister.

De leden hebben gelezen dat in de laatste versie van de conclusies over mentale gezondheid van jongeren en de impact van digitale technologieën (Delegates Portal 6348/25) de Europese Commissie wordt verzocht hier bestaande wet- en regelgeving voor te benutten. Verder wordt in de concept-conclusies geconcludeerd dat leeftijd een van de belangrijkste factoren is in de impact op jongeren. In de conclusies wordt de lidstaten aangeraden om na te denken over het beperken van de toegang van schoolgaande kinderen tot digitale technologieën.

- Wat gaat het kabinet overbrengen op het gebied van de focus op weerbaarheid en veerkrachtig worden van kinderen? Bijvoorbeeld door mentale weerbaarheid als schoolvak in te stellen in het basisonderwijs?
- Wat gaat het kabinet overbrengen als het gaat over vroegtijdige preventie? Hoe denkt het kabinet over het oprichten van startklassen waar extra intensief wordt ingezet op de ontwikkeling?
- Hoe wordt er tijdens de EU-Gezondheidsraad stilgestaan bij de impact van de coronatijd op de mentale gezondheid van jongeren? En wat zijn acties die we Europees kunnen nemen als het gaat om dit onderwerp?
- Is het kabinet voorstander van het creëren van nieuwe Europese instrumenten ter bevordering van de mentale gezondheid van jongeren met betrekking tot digitale technologieën?
- En zo ja, hoe staat het met de privacy vriendelijke app voor online leeftijdsverificatie, waar nu door de Europese Commissie aan wordt gewerkt?

II. Reactie van de Staatssecretaris